אגרות הראי"ה - כרך ב' - אגרת תעז

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ' טבת תרע"ג - יפו
נמען: פסק בסכסוך בחיפה

החלטה בסכסוך בין הרב ברוך מרקוס לרב יהושע בורק בחיפה: ענייני הדת רק בהסכמת הרב. בתלמוד התורה - העניינים הרוחניים בידי הרב, המעשיים בידי בורק, והמשותפים בהסכמת שניהם. ועד הכנה לסניף 'אגודת ישראל'. הרב יתפלל ביום חול בבית הכנסת הישן, ושלוש שבתות בחודש בחדש. זכויותיהם ייקבעו לפי שמירת השלום.

עיקרי הדברים

- הסדר סמכויות בחיפה.
- תלמוד התורה.
- סניף 'אגודת ישראל'.
- שמירת השלום.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] *והוא אינו חלק מלשון האגרת.*

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], כ' טבת תרע"ג[4]

אחרי אשר הציעו לפני הרב הגאון ר'[5] ברוך מרקוס, אב"ד[6] דעה"ק[7] חיפה [הרב ברוך מרקוס, רבה של חיפה] ת"ו והרב הנכבד מו"ה[8] יהושע בורק נ"י[9], את פרטי הדברים שנסתבכו במעמד העניינים בעה"ק[10] הנ"ל[11], הוחלטו אצלי ע"פ[12] דעת תורה ודעת נוטה [על פי דין תורה ושיקול דעת] אלה הפרטים המבוארים בזה:

א) כל דבר מעניני הדת לא יעשה בעיר בלא הסכמת הרב הגאב"ד[13] הנ"ל שי'[14].

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עה"ק - עיר הקודש
3 ת"ו - תבנה ותכונן
4 תרע"ג - השנה תרע"ג (1912/1913)
5 ר' - רבי
6 אב"ד - אב בית דין
7 דעה"ק - דעיר הקודש
8 מו"ה - מורנו הרב
9 נ"י - נרו יאיר
10 בעה"ק - בעיר הקודש
11 הנ"ל - הנזכר לעיל
12 ע"פ - על פי
13 הגאב"ד - הגאון אב בית דין
14 שי' - שיחיה

ב) ענייני התת"ת[15] [ענייני התלמוד תורה] יתנהגו ע"פ דעת הרב בהשתתפות הר"י[16] בורק נ"י, דהיינו כל הענינים הרוחניים שבתת"ת[17] יעשו ע"פ דעת הרב, והענינים המעשיים ע"פ דעת הר"י בורק, והענינים שיש בהם עירוב משני הענינים הנ"ל יעשו ע"פ השתתפות שניהם והסכמתם האחדותית.

ג) ליסד ועד הכנה לסניף "אגודת ישראל", ["אגודת ישראל" נוסדה באותה שנה (תרע"ב), והרב קוק תמך בה בראשיתה] שמטרתו תהיה ג"כ[18] תיקון כל עניני הדת המקומיים. יסוד הועד יהיה ע"פ דעת הרב בשיתופו של הר"י בורק נ"י.

ד) הרב יתפלל בימות החול בביהכ"נ[19] הישן, ושלשה ימי ש"ק[20] בחודש, יתפלל בביהכ"נ החדש. רק כל שבת מברכים [השבת שלפני ראש חודש, שבה מברכים את החודש] יתפלל בביהכ"נ הישן, וזה המנהג ימשך עד שתהיה שעת הכושר לשנות בו לטובת השלום.

ה) כפי הזהירות של הצדדים הנ"ל, כבוד הרב והר"י[21] בורק בכל פרטי השלו'[22] המבוארים בזה, יתרבו או יתקמצו זכויותיהם ביחש להנהגת התת"ת ע"פ חות דעתי [על פי חוות דעתי] ודעת הרה"ח[23] ד"ר[24] משה אויערבאך [ד"ר משה אוירבך, מראשי "אגודת ישראל" ומנהל בית הספר "תחכמוני"] נ"י.

בכלל הנני מוצא חוב קדוש לכבוד נכבדי עדת ד' בעיה"ק[25] הנ"ל ת"ו, לחזק ולאמץ את מצב הרבנות בעדת קדשם, ולעמוד לימין הרב הגאב"ד הנ"ל בכל תיקוני התורה והמצוה, ותחזקנה ידיהם בעז ד', וכבוד הרב יעמוד לימין המחזיקים במעוז דת קודש, לעזרם בהשפעתו בכל הנוגע להרמת קרן התורה והיראה, ושניהם יחדו יעזרו בכל עז, לבצר את מצב השלו' בעיר הקודש הנ"ל, למען תפרח ותהיה לתפארת עם ד' בארץ חמדה. כ"ז[26] נעשה ע"פ החלטתי בהסכמת הצדדים הנ"ל ולאות אמת בעה"ח[27] אור ליום הנ"ל, פעה"ק[28] הנ"ל.

הק' אברהם יצחק הכהן קוק

עבד לעם קדוש על אדמת הקודש פעה"ק יפו והמושבות תובב"א[29].

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

15 התת"ת - התלמוד תורה

16 הר"י - הרב רבי שם שמתחיל באות י (כגון יעקב / יצחק / יוסף / יהודה / ישראל) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם

17 שבתת"ת - שבתלמוד תורה

18 ג"כ - גם כן

19 בביהכ"נ - בבית הכנסת

20 ש"ק - שבת קודש

21 והר"י - ו + הר"י: הרב רבי שם שמתחיל באות י (כגון יעקב / יצחק / יוסף / יהודה / ישראל) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם

22 השלו' - השלום

23 הרה"ח - הרב החסיד

24 ד"ר - דוקטור

25 בעיה"ק - בעיר הקודש

26 כ"ז - כל זה

27 בעה"ח - באתי על החתום

28 פעה"ק - פה עיר הקודש

29 תובב"א - תבנה ותכונן במהרה בימינו אמן